

สถานการณ์การผลิตและการค้าปลานิลและผลิตภัณฑ์ ช่วง 3 เดือนแรก ปี 2561

เกวลิน หนูฤทธิ์
กลุ่มเศรษฐกิจการประมง
กองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง

1. สถานการณ์การผลิต

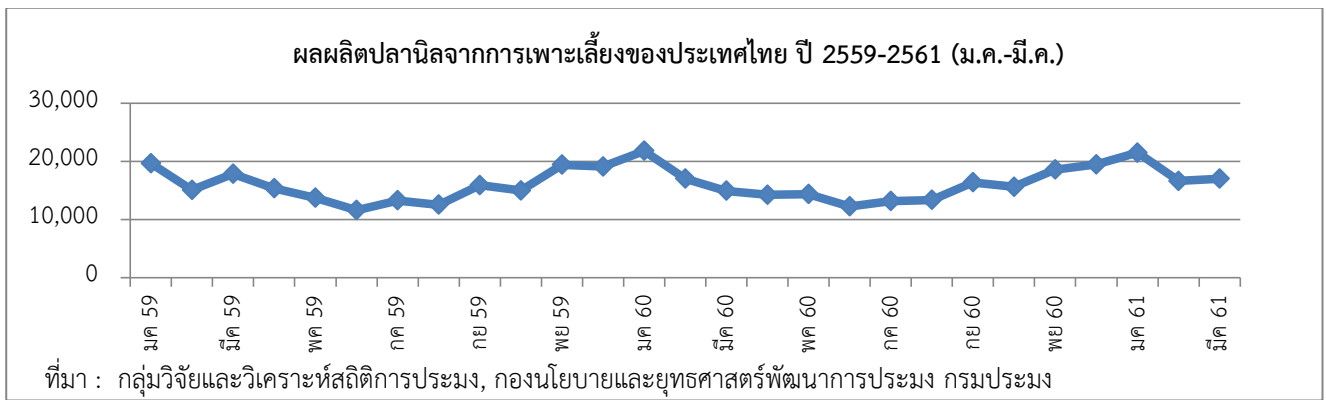
ข้อมูลเบื้องต้นผลผลิตปลานิลจากการเพาะเลี้ยงช่วง 3 เดือนแรก ปี 2561 ปริมาณ 55,069 ตัน เพิ่มขึ้น 2.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีที่ผ่านมา (ตารางที่ 1 และภาพที่ 1) เนื่องจากในปีนี้ยังคงมีปริมาณน้ำในเขื่อน อ่างเก็บน้ำ และแหล่งน้ำตามธรรมชาติเพียงพอต่อการเพาะเลี้ยงปลา เกษตรกรสามารถขยายเนื้อที่การเลี้ยง เพิ่มอัตราการปล่อยลูกพันธุ์ และเพิ่มรอบของการเลี้ยงปลานิลได้มากขึ้น สำหรับในปี 2562 คาดว่าปริมาณผลผลิตอยู่ที่ 197,265 ตัน เพิ่มขึ้นเล็กน้อยร้อยละ 0.4 เมื่อเทียบกับปี 2561 เนื่องจากทางภาครัฐยังคงดำเนินนโยบายระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่อย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 1 ปริมาณผลผลิตปลานิลจากการเพาะเลี้ยง ปี 2560-2561(ม.ค.-มี.ค.)

(หน่วย : ตัน)

เดือน	2560	2561	%Δ 61/60	%Δ 61
ม.ค.	21,814	21,464	-1.6%	10.4%
ก.พ.	17,009	16,597	-2.4%	-22.7%
มี.ค.	14,932	17,008	13.9%	2.5%
เม.ย.	14,213			
พ.ค.	14,347			
มิ.ย.	12,229			
ก.ค.	13,143			
ส.ค.	13,349			
ก.ย.	16,377			
ต.ค.	15,579			
พ.ย.	18,580			
ธ.ค.	19,446			
รวม	191,019	55,069	5.3%	
ไตรมาสที่ 1	53,756	55,069	2.4%	
ไตรมาสที่ 2	40,789			
ไตรมาสที่ 3	42,869			
ไตรมาสที่ 4	53,605			

ที่มา : กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง (ประเมินจากการลงลูกพันธุ์ปลานิล) ข้อมูล ณ วันที่ 1 เมษายน 2561

ภาพที่ 1 ปริมาณผลผลิตจากการเพาะเลี้ยงปลานิล ปี 2559-2561 (ม.ค.-มี.ค.)

2. สถานการณ์ราคา

2.1 ราคาที่เกษตรกรขายได้หน้าฟาร์ม

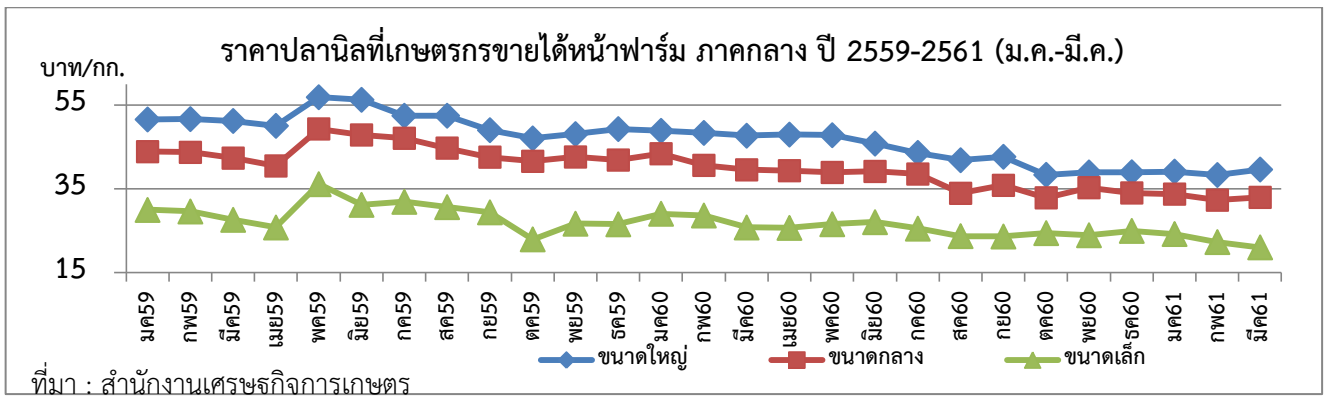
ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้หน้าฟาร์มภาคกลางในช่วง 3 เดือนแรก ปี 2561 ปลานิลขนาดเล็ก 22.55 บาท/กก. ขนาดกลาง 33.04 บาท/กก. และขนาดใหญ่ 39.05 บาท/กก. โดยทุกขนาดมีการปรับตัวลดลง 19.0% 19.8% และ 19.2% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีที่ผ่านมา เนื่องจากปริมาณผลผลิตปลานิลออกมาจำนวนมาก ประกอบกับภาวะการค้ำทิ้งในประเทศและต่างประเทศยังคงทรงตัว (ตารางที่ 2 และภาพที่ 2)

ตารางที่ 2 ราคาปลานิลที่เกษตรกรขายได้หน้าฟาร์ม ภาคกลาง ปี 2560-2561 (ม.ค.-มี.ค.)

หน่วย : บาท/กก.

เดือน	ขนาดเล็ก (5 ตัวขึ้นไป/กก.)			ขนาดกลาง (3-4 ตัว/กก.)			ขนาดใหญ่ (1-2 ตัว/กก.)		
	2560	2561	%Δ61/60	2560	2561	%Δ61/60	2560	2561	%Δ61/60
ม.ค.	29.09	24.25	-16.6%	43.42	33.78	-22.2%	48.89	39.16	-19.9%
ก.พ.	28.67	22.33	-22.1%	40.64	32.33	-20.4%	48.39	38.34	-20.8%
มี.ค.	25.81	21.07	-18.4%	39.57	33.00	-16.6%	47.72	39.65	-16.9%
เม.ย.	25.72			39.37			47.99		
พ.ค.	26.59			38.95			47.84		
มิ.ย.	27.08			39.19			45.84		
ก.ค.	25.54			38.57			43.62		
ส.ค.	23.75			33.97			41.87		
ก.ย.	23.66			35.87			42.69		
ต.ค.	24.47			32.89			38.39		
พ.ย.	23.96			35.31			38.96		
ธ.ค.	25.00			34.06			39.00		
เฉลี่ย	25.78	22.55		37.65	33.04		44.27	39.05	
ไตรมาสที่ 1	27.86	22.55	-19.0%	41.21	33.04	-19.8%	48.33	39.05	-19.2%
ไตรมาสที่ 2	27.16			40.19			47.78		
ไตรมาสที่ 3	26.21			38.84			46.09		
ไตรมาสที่ 4	25.78			37.65			44.27		

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ภาพที่ 2 ราคาปลานิลที่เกษตรกรขายได้หน้าฟาร์ม ภาคกลาง ปี 2559-2561 (ม.ค.-มี.ค.)

2.2 ราคาขายส่ง

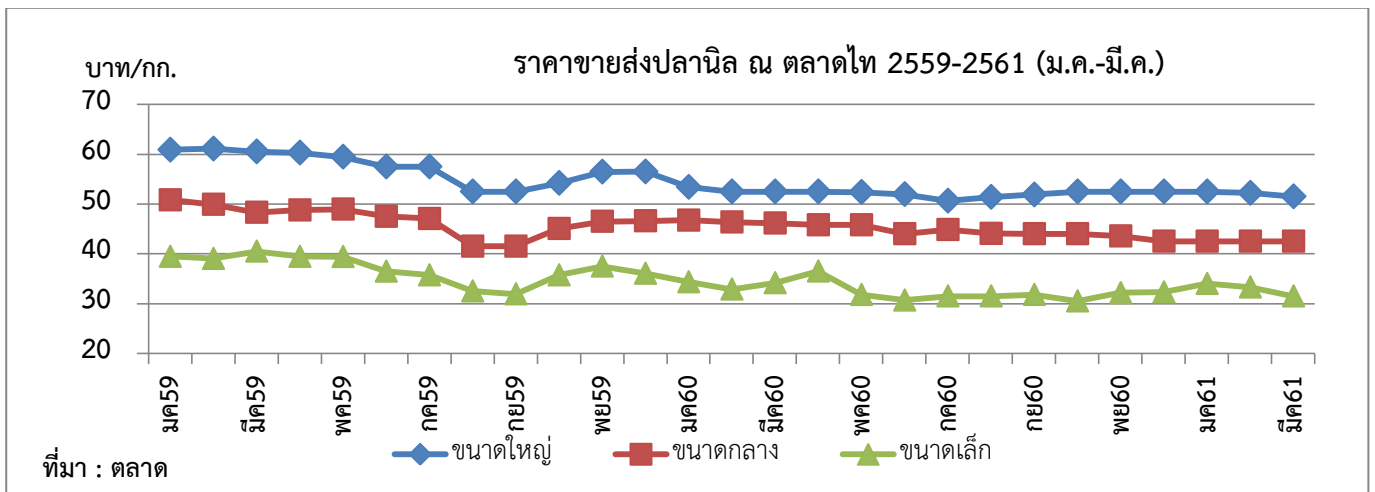
ราคาขายส่ง ณ ตลาดไท ช่วง 3 เดือนแรก ปี 2561 ปลานิลขนาดเล็กอยู่ที่ระดับ 32.93 บาท/กก. ขนาดกลาง 42.50 บาท/กก. และขนาดใหญ่ 52.07 บาท/กก. โดยปลานิลทุกขนาดมีการปรับตัวลดลง 2.5% 8.4% และ 1.4% ตามลำดับเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีที่ผ่านมา (ตารางที่ 3 และภาพที่ 3)

ตารางที่ 3 ราคาขายส่ง ปี 2560-2561 (ม.ค.-มี.ค.)

หน่วย : บาท/กก.

เดือน	ขนาดเล็ก(5 ตัวขึ้นไป/กก.)			ขนาดกลาง(3-4 ตัว/กก.)			ขนาดใหญ่(1-2 ตัว/กก.)		
	2559	2560	%Δ60/59	2559	2560	%Δ60/59	2559	2560	%Δ60/59
ม.ค.	34.34	34.00	-1.0%	46.73	42.50	-9.1%	53.40	52.50	-1.7%
ก.พ.	32.88	33.29	1.2%	46.36	42.50	-8.3%	52.50	52.21	-0.6%
มี.ค.	34.15	31.50	-7.8%	46.15	42.50	-7.9%	52.50	51.50	-1.9%
เม.ย.	36.50			45.79			52.50		
พ.ค.	31.79			45.79			52.39		
มิ.ย.	30.67			44.00			51.95		
ก.ค.	31.50			44.84			50.63		
ส.ค.	31.50			44.06			51.40		
ก.ย.	31.80			44.00			51.87		
ต.ค.	30.50			44.00			52.50		
พ.ย.	32.15			43.55			52.50		
ธ.ค.	32.31			42.50			52.50		
เฉลี่ย	32.51	32.93		44.81	42.50		52.22	52.07	
ไตรมาสที่ 1	33.79	32.93	-2.5%	46.41	42.50	-8.4%	52.80	52.07	-1.4%
ไตรมาสที่ 2	32.99			45.19			52.28		
ไตรมาสที่ 3	31.60			44.30			51.30		
ไตรมาสที่ 4	31.65			43.35			52.50		

ที่มา : www.talaadthai.com

ภาพที่ 3 ราคาขายส่งปลานิล ณ ตลาดไท ปี 2559-2561 (ม.ค.-มี.ค.)

2.3 ราคาขายปลีก

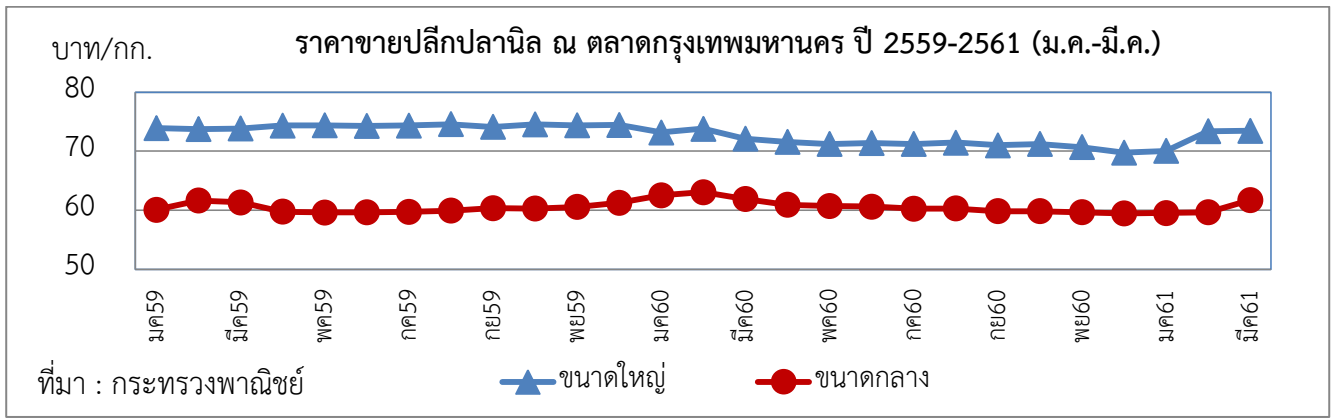
ราคาขายปลีก ณ ตลาดกรุงเทพมหานครในช่วง 3 เดือนแรก ปี 2561 ปลานิลขนาดกลางอยู่ที่ระดับ 60.30 บาท/กก. และขนาดใหญ่ 72.31 บาท/กก. โดยทุกขนาดปรับตัวลดลง 3.5% และ 1.0% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีที่ผ่านมา (ตารางที่ 4 และภาพที่ 4)

ตารางที่ 4 ราคาขายปลีก ปี 2560-2561 (ม.ค.-มี.ค.)

หน่วย : บาท/กก.

เดือน	ขนาดกลาง(3-4 ตัว/กก.)			ขนาดใหญ่(1-2 ตัว/กก.)		
	2560	2561	%Δ61/60	2560	2561	%Δ61/60
ม.ค.	62.53	59.52	-4.8%	73.17	70.07	-4.2%
ก.พ.	63.05	59.67	-5.4%	73.79	73.40	-0.5%
มี.ค.	61.91	61.72	-0.3%	72.13	73.45	1.8%
เม.ย.	60.94			71.59		
พ.ค.	60.72			71.24		
มิ.ย.	60.60			71.39		
ก.ค.	60.26			71.24		
ส.ค.	60.32			71.44		
ก.ย.	59.86			70.99		
ต.ค.	59.86			71.24		
พ.ย.	59.68			70.71		
ธ.ค.	59.47			69.76		
เฉลี่ย	60.77	60.30		71.56	72.31	
ไตรมาสที่ 1	62.50	60.30	-3.5%	73.03	72.31	-1.0%
ไตรมาสที่ 2	60.75			71.41		
ไตรมาสที่ 3	60.15			71.22		
ไตรมาสที่ 4	59.67			70.57		

ที่มา : <http://www.price.moc.go.th>

ภาพที่ 4 ราคาขายปลีกปลานิล ณ ตลาดกรุงเทพฯ ปี 2559-2561 (ม.ค.-มี.ค.)

3. สถานการณ์การค้าของประเทศไทย

3.1 การส่งออก

ปริมาณการส่งออกปลานิลและผลิตภัณฑ์ของประเทศไทยในช่วง 3 เดือนแรก ปี 2561 ปริมาณ 1,394.0 ตัน คิดเป็นมูลค่า 67.0 ล้านบาท ทั้งปริมาณและมูลค่าลดลง 13.2% และ 35.8% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา รูปแบบผลิตภัณฑ์ปลานิลที่ส่งออกมากที่สุด คือปลานิลทั้งตัวแช่แข็ง คิดเป็นสัดส่วน 87.6% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด รองลงมาคือ เนื้อปลานิลแช่แข็ง 5.8% ปลานิลสดแช่เย็น 4.1% และปลานิลมีชีวิต 2.5% ตามลำดับ (ตารางที่ 5 และภาพที่ 5) โดยมีตลาดหลัก คือ กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง 34.2% กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป 29.5% สหรัฐอเมริกา 19.4% กลุ่มอาเซียน 8.0% เกาหลีใต้ 4.6% และประเทศอื่นๆ 4.3% (ภาพที่ 6) สำหรับในปี 2561 มูลค่าการส่งออกปลานิล คาดว่าจะอยู่ในช่วง 340-350 ล้านบาท ไม่แตกต่างไปจากปี 2560 มากนัก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับค่าเงินบาท และสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยผู้นำเข้า ซึ่งปัจจุบันค่าเงินบาทมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง ส่งผลให้ราคาผลิตภัณฑ์ปลานิลของไทยมีราคาสูงกว่าของประเทศคู่แข่ง กระทบต่อความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก

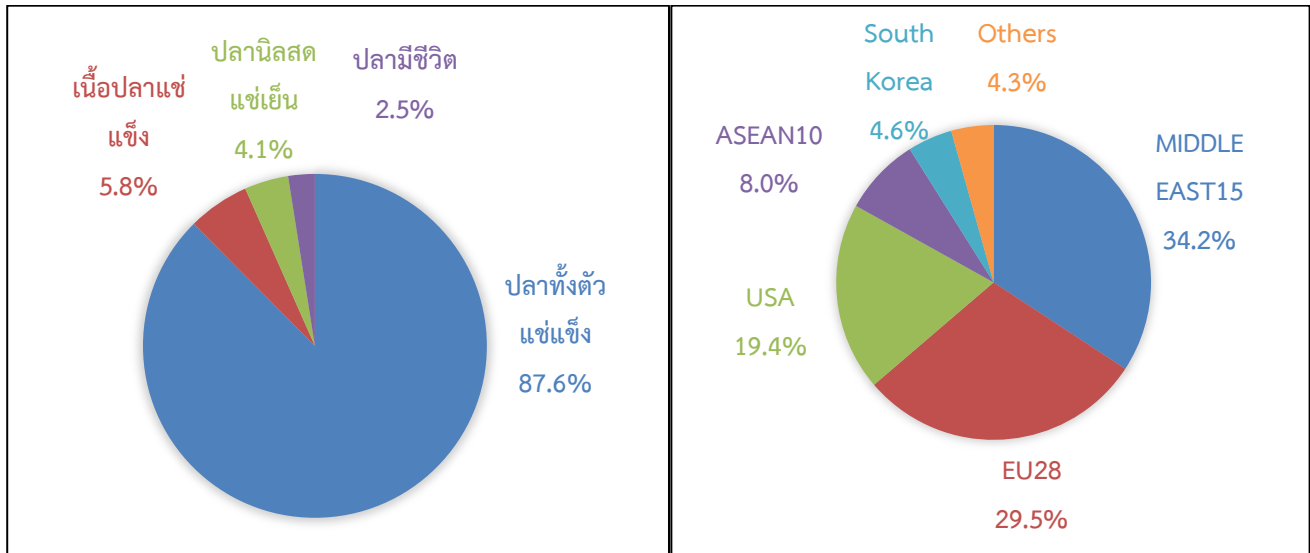
ตารางที่ 5 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกปลานิลของประเทศไทย ปี 2560-2561 (ม.ค.-มี.ค.)

ลำดับที่	รายการ	2560 (ม.ค.-มี.ค.)		2561 (ม.ค.-มี.ค.)		% การเปลี่ยนแปลง	
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
1	ปลานิลทั้งตัวแช่แข็ง	1,321.8	72.2	1,222.4	58.7	-7.5	-18.7
2	เนื้อปลานิลแช่แข็ง	177.6	29.4	22.4	3.9	-87.4	-86.8
3	ปลานิลสดแช่เย็น	74.1	1.1	124.4	2.8	67.8	152.2
4	เนื้อปลาแช่เย็น	20.8	0.9	-	-	-	-
5	ปลานิลมีชีวิต	12.4	0.7	24.8	1.7	100.4	123.6
รวม		1,606.7	104.4	1,394.0	67.0	-13.2	-35.8

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง ประมวลผลข้อมูลจากกรมศุลกากร

รหัสพิกัดปลานิลและผลิตภัณฑ์ :

03019940003	ปลานิลมีชีวิต	03027100001	ปลานิลสดแช่เย็น	03032300000	ปลานิลทั้งตัวแช่แข็ง
03043100001	เนื้อปลานิลฟิลเลแช่เย็น	03045100002	เนื้อปลานิลแบบอื่นๆแช่เย็น	03046100000	เนื้อปลานิลฟิลเลแช่แข็ง

ภาพที่ 5 สัดส่วนมูลค่ารูปแบบผลิตภัณฑ์ปลานิลไทยส่งออก 3 เดือนแรก ปี 61

ภาพที่ 6 สัดส่วนมูลค่าส่งออกปลานิลไทยไปยังประเทศต่างๆ 3 เดือนแรก ปี 61

3.2 การนำเข้า

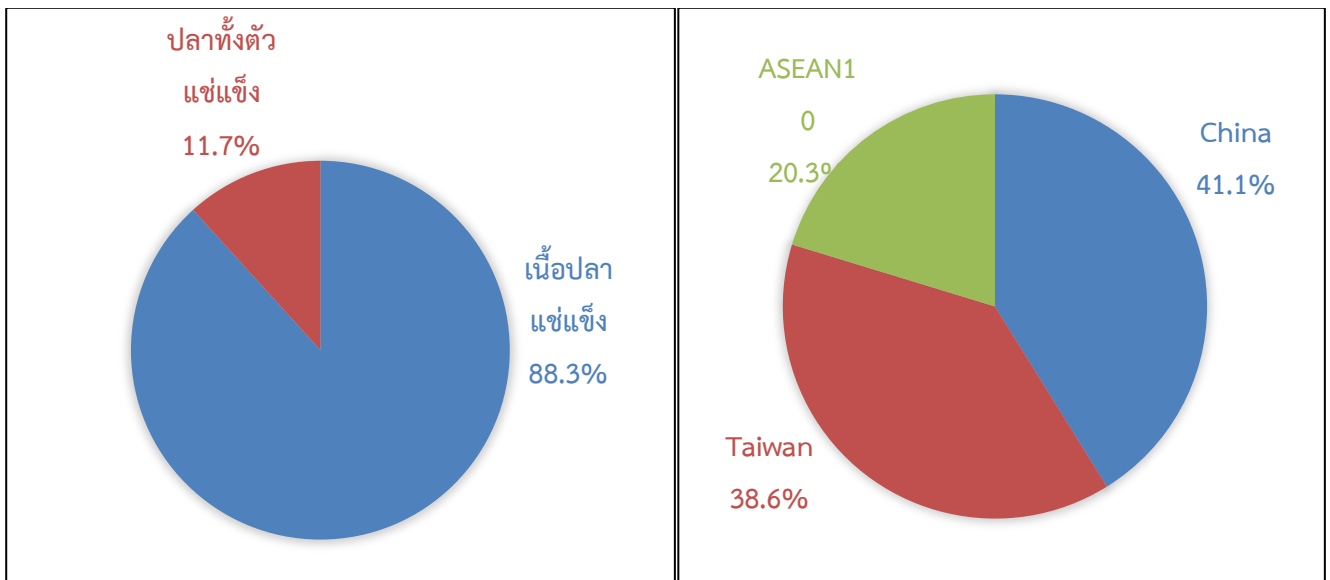
ปริมาณการนำเข้าปลานิลและผลิตภัณฑ์ของประเทศไทยในช่วง 3 เดือนแรก ปี 2561 มีปริมาณ 220.7 ตัน คิดเป็นมูลค่า 27.8 ล้านบาท ทั้งปริมาณและมูลค่าเพิ่มขึ้น 29.6% และ 29.3% ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยมีรูปแบบการนำเข้า คือ เนื้อปลานิลแช่แข็ง ร้อยละ 88.3 และปลานิลทั้งตัวแช่แข็ง ร้อยละ 11.7 ของมูลค่านำเข้าทั้งหมด (ตารางที่ 10 และภาพที่ 7) โดยมีตลาดนำเข้าหลักจากประเทศจีน 41.1% ไต้หวัน 38.6% และกลุ่มอาเซียน 20.3% (ภาพที่ 8)

ตารางที่ 10 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าปลานิลของประเทศไทย ปี 2560-2561 (ม.ค.-มี.ค.)

ปริมาณ : ตัน, มูลค่า : ล้านบาท

ลำดับที่	รายการ	2560 (ม.ค.-มี.ค.)		2561 (ม.ค.-มี.ค.)		% การเปลี่ยนแปลง	
		ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
1	เนื้อปลานิลแช่แข็ง	150.6	20.0	143.7	24.5	-4.6	22.5
2	ปลานิลแช่แข็ง	19.7	1.5	77.0	3.3	291.4	111.1
รวม		170.3	21.5	220.7	27.8	29.6	29.3

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง ประมวลข้อมูลจากกรมศุลกากร

ภาพที่ 7 สัดส่วนมูลค่ารูปแบบผลิตภัณฑ์ปลานิลไทยนำเข้า 3 เดือนแรก ปี 61 ภาพที่ 8 สัดส่วนมูลค่าการนำเข้าปลานิลจากประเทศต่างๆ 3 เดือนแรก ปี 61

4. ปัญหาอุปสรรคการเลี้ยงปลานิลของประเทศไทย

4.1 ด้านการผลิต

4.1.1 เกษตรกรซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย ขาดแคลนเงินลงทุน จึงยังคงมีการเลี้ยงในรูปแบบเดิม และขาดทักษะในการแปรรูปและการตลาด ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้ต่ำ

4.1.2 การรวมกลุ่มของเกษตรกรยังไม่สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการต่อรองเรื่องราคาจำหน่ายผลผลิต เนื่องจากยังขาดทักษะในการจัดการด้านการตลาดในเชิงธุรกิจ ต้องมีการบริหารการผลิตให้ได้ปริมาณและคุณภาพตามที่ต้องการ

4.1.3 การผลิตยังขาดระบบบริหารจัดการที่ดีตามมาตรฐานการปฏิบัติทางการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่ดี (GAP) ตั้งแต่โรงเพาะฟัก การอนุบาล ตลอดจนถึงกระบวนการเลี้ยงปลานิล ส่งผลให้จำนวนฟาร์มปลานิลที่ได้มาตรฐาน (GAP) มีน้อย อีกทั้งเกษตรกรขาดแรงจูงใจที่จะพัฒนาฟาร์มให้ได้มาตรฐาน เนื่องจากราคาจำหน่ายปลานิลที่ได้มาตรฐานก็ไม่ได้สูงขึ้นตามไปด้วย

4.1.4 ขาดแคลนสายพันธุ์ปลานิลที่มีคุณภาพ และบางช่วงมีการขาดแคลนลูกพันธุ์ปลานิล โดยเฉพาะในช่วงที่มีอัตราการฟักไข่ได้ปริมาณน้อย เช่น ช่วงอุณหภูมิสูงมากในฤดูร้อน และช่วงอุณหภูมิต่ำในฤดูหนาว

4.1.5 ปัญหาผลผลิตปลานิลหลายจังหวัดล้นตลาดในช่วงปี 2560 จนถึงปัจจุบัน เนื่องจากเกษตรกรลงลูกปลาพร้อมๆ กัน ส่งผลให้ผลผลิตปลานิลออกมาพร้อมกัน อีกทั้งพ่อค้ามีการนำผลผลิตจังหวัดใกล้เคียงมาจำหน่ายในพื้นที่ของตนซึ่งผลผลิตล้นอยู่ก่อนแล้ว ยิ่งทำให้ราคาปลานิลตกต่ำลงไปอีก

4.2 ด้านการตลาด

4.2.1 ตลาดปลานิลไทย ผลผลิตปลานิลส่วนใหญ่บริโภคภายในประเทศร้อยละ 90-95 และส่งออกเพียงร้อยละ 5-10 ส่วนใหญ่ส่งออกไปขายยังตลาดระดับล่าง ในรูปแบบปลานิลทั้งตัวแช่แข็ง ซึ่งมีมูลค่าต่ำยังไม่สามารถที่จะเข้าไปแย่งส่วนแบ่งตลาดในสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นผู้บริโภครายใหญ่ของโลก โดยไทยมีส่วนแบ่งตลาดในสหรัฐอเมริกาเพียงร้อยละ 1-2 ในรูปแบบปลานิลทั้งตัวแช่แข็ง และเนื้อปลานิลแช่แข็ง

4.2.2 ปัญหาราคาปลานิลที่เกษตรกรขายได้หน้าฟาร์มตกต่ำตั้งแต่ปี 2560 จนถึงปัจจุบัน อีกทั้งพ่อค้าเข้าไปจับผลผลิตที่ได้ขนาดตามที่ตลาดต้องการล่าช้ากว่าปกติ เนื่องจากไม่มีคำสั่งซื้อจากลูกค้า ส่งผลให้เกษตรกรมีต้นทุนการเลี้ยงเพิ่มขึ้น ประกอบกับขนาดปลาที่พ่อค้าเข้ามาจับได้มีขนาดใหญ่เกินกว่าที่ตลาดต้องการ (over size) ทำให้ขายปลานิลได้ในราคาต่ำลงไป เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลได้ผลกำไรลดลง โดยที่ราคาอาหารเม็ดสำเร็จรูปไม่ได้ลดลงซึ่งเป็นต้นทุนหลักในการเลี้ยงปลานิล

5. แนวทางแก้ไขปัญหาอุปสรรค

5.1 ด้านการผลิต

5.1.1 กรมประมงมีโครงการพัฒนาเกษตรกรเข้าสู่ Smart Farmer เพื่อพัฒนาศักยภาพทั้งด้านการผลิต การแปรรูป การตลาด และการเป็นผู้ประกอบการรายย่อยในอาชีพด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

5.1.2 กรมประมงจัดทำโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ปลานิล) ระหว่างปี 2558-2560 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต กล่าวคือ เพิ่มผลผลิตต่อไร่ ลดต้นทุนการเลี้ยง และยกระดับมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงให้ได้มาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้น เพิ่มมูลค่าสินค้าปลานิล รวมถึงส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มเกษตรกร ทั้งนี้เพื่อช่วยให้มีอำนาจต่อรองการซื้อปัจจัยการผลิตได้ในราคาที่ถูกลง รวมทั้งการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

5.1.3 กรมประมงได้พัฒนาและปรับปรุงลูกพันธุ์ปลานิลจิตดาพันธุ์ที่ดี และแจกให้แก่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดทั่วประเทศนำไปผลิตเป็นพ่อแม่พันธุ์ เพื่อผลิตลูกพันธุ์ที่ดีมีคุณภาพให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลต่อไป

5.2 ด้านการตลาด

5.2.1 ส่งเสริมให้ผู้ส่งออกมีการแปรรูปผลิตภัณฑ์หลากหลาย เพื่อเพิ่มมูลค่า และทดแทนการส่งออกในรูปแบบปลาทั้งตัวแช่แข็ง ซึ่งมีมูลค่าต่ำ และพัฒนาผลิตภัณฑ์ปลานิลให้ได้มาตรฐานตรงความต้องการของผู้นำเข้า เพื่อป้อนตลาดระดับบนที่มีอำนาจการซื้อเพิ่มขึ้น

5.2.2 กรมประมงจัดทำโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ (ปลานิล) โดยมีกิจกรรมเร่งรัดการรับรองฟาร์มมาตรฐาน GAP เพิ่มมูลค่าสัตว์น้ำ อบรมหลักสูตรการแปรรูปสัตว์น้ำ ประชาสัมพันธ์การบริโภคปลานิลภายในประเทศ และมีการจัดงานเทศกาลกินปลาในพื้นที่

5.2.4 กรมประมงได้มอบหมายแนวทางการจัดหาตลาดปลานิลให้แก่เกษตรกรภายใต้โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ให้จัดหาตลาดล่วงหน้าให้แก่กลุ่มเกษตรกร

5.2.5 การแก้ไขปัญหาการค้าผลผลิตปลาน้ำจืดตกต่ำ ดำเนินการจัดสัมมนาโดย ธนาкарเพื่อการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดปราจีนบุรี ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนทุกภาคส่วน เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2561 สรุปผลการสัมมนาที่จะต้องดำเนินการระยะสั้น ดังนี้ 1) การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าสัตว์น้ำ 2) จับผลผลิตปลาบางส่วนขายเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน 3) ลดต้นทุนการผลิต เพื่อลดรายจ่ายให้เกษตรกร 4) องค์การสะพานปลาให้พื้นที่สำหรับบริการเกษตรกรนำสินค้าสัตว์น้ำวางจำหน่าย โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย สำหรับแผนระยะยาว นำนโยบายการตลาดนำการผลิต โดยการศึกษาตลาดปลาน้ำจืด ความนิยมของผู้บริโภค ทั้งชนิดปลา ขนาด คุณภาพ ปริมาณความต้องการ เพื่อผลิตสินค้าให้

ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค และจัดทำแผนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรครบวงจร และแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตร
รวมทั้งเสนอให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางสัตว์น้ำของประเทศ โดยให้มีฝ่ายการตลาดจากสถาบันเกษตรกร
และมีกระทรวงพาณิชย์ดูแลด้านการตลาดสินค้าสัตว์น้ำ

แหล่งข้อมูล

1. ราคาปลานิล : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ตลาดไท, กระทรวงพาณิชย์
2. สถิติการส่งออกและนำเข้าปลานิลของประเทศไทย : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ, กองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง กรมประมง
3. สถิติผลผลิตปลานิล : กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง, กองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง กรมประมง
4. เอกสารโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่
5. สรุปผลการสัมมนาเพื่อแก้ไขปัญหาาราคาผลผลิตปลาน้ำจืดตกต่ำ, นายจุฬ สิ้นชัยพานิช ผู้ตรวจราชการกรม กรมประมง